

Sygn. akt I ACz 2373/16

POSTANOWIENIE

Dnia 19 stycznia 2017 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Andrzej Struzik

Sędziowie: SSA Regina Kurek

SSA Barbara Baran (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2017 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku J. M.

przy uczestnictwie J. J.

o stwierdzenie wykonalności orzeczenia zagranicznego

na skutek zażalenia uczestnika na postanowienie Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 8 czerwca 2016 roku, sygn. akt I Co 108/16

postanawia:

- 1) oddalić zażalenie,
- 2) zasądzić od uczestnika rzecz wnioskodawcy kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

SSA Regina Kurek SSA Andrzej Struzik SSA Barbara Baran

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Nowym Sączu stwierdził wykonalność nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w C. Centralny Sąd Upominawczy z dnia 2 sierpnia 2010 roku (sygn. akt 10-7360292-0-1) przez nadanie klauzuli wykonalności i nakazał uczestnikowi zwrot na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania w kwocie 780 zł, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 480 zł.

W uzasadnieniu wskazał, że w dacie, w której nastąpiło wydanie orzeczenia sądu zagranicznego, obowiązywało Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, a zgodnie z art. 32 rozporządzenia, orzeczeniem, będącym przedmiotem regulacji zawartej w rozporządzeniu, jest każde orzeczenie wydane przez sąd Państwa Członkowskiego, niezależnie od tego, czy zostanie określone jako wyrok, postanowienie, nakaz zapłaty lub nakaz egzekucyjny, włącznie z postanowieniem w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania, wydanym przez urzędnika sądowego. Sąd Okręgowy, opierając się na procedurze stwierdzania wykonalności orzeczenia opisanej w rozdziale III Sekcji 2 rozporządzenia wskazał także, że wniosek o stwierdzenie wykonalności składa się do sądu albo do innego właściwego organu wskazanego w wykazie w załączniku II (art. 39 ust. 1), właściwość miejscową określa się na podstawie miejsca zamieszkania dłużnika lub na podstawie miejsca, w którym egzekucja powinna zostać przeprowadzona (art. 39 ust. 2),

a po przedłożeniu odpisu orzeczenia spełniającego warunki wymagane do uznania go za posiadający moc dowodową, następuje niezwłoczne stwierdzenie wykonalności orzeczenia. (art. 41 zd. 1 w zw. z art. 53), przy czym dłużnik w tym stadium postępowania nie ma możliwości złożenia jakiegokolwiek oświadczenia (art. 41 zd. 2).

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że przesłanki negatywne stwierdzenia wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego zawiera art. 1146 §1 k.p.c., na podstawie delegacji zawartej w art. 1150 zd. 2 k.p.c. W niniejszej sprawie dłużnik ma miejsce zamieszkania w okręgu Sądu Okręgowego w Nowym Sączu, wnioskodawca wraz z wnioskiem przedłożył oryginał nakazu zapłaty wydanego przez sąd niemiecki i załączył zaświadczenie, iż nakaz zapłaty jest wykonalny na terenie państwa wydającego nakaz (wykonalność wynika również wprost z nakazu zapłaty) oraz przedłożył uwierzytelnione tłumaczenie załączonych dokumentów. Nie zachodzą więc przesłanki negatywne stwierdzenia wykonalności orzeczenia a wnioskodawca spełnił wymogi formalne wniosku.

Powyzsze rozstrzygnięcie zaskarżył uczestnik który zarzucił, iż jego sprawa odbywała się już wcześniej przed Sądem Okręgowym w Nowym Sączu, który postanowieniem z dnia 26 sierpnia 2015 r. oddalił wniosek wierzyciela J. M. o nadanie klauzuli wykonalności zagranicznemu nakazowi zapłaty. Uczestnik wskazał także, że wielokrotnie starał się o mediacje i kontakt w celu przyjęcia spornej kwoty pieniężnej i nigdy nie otrzymał nakazu sądu upominawczego w C., gdyż jego wierzyciel podał do sądu upominawczego adres, pod którym nigdy nie mieszkał. Odnośnie samego roszczenia podniósł natomiast, że obydwójce z wierzycielem byli podwykonawcami niemieckiej firmy, która ogłosiła bankructwo, a wnioskodawca przedłożył rachunki wystawione bez jego podpisu i ze wskazaniem jego błędnego adresu. W związku z powyższym nie wiedział on o toczącym się postępowaniu i nie miał możliwości obrony. Wierzyciel kilkakrotnie zmieniał adres zamieszkiwania w Niemczech i uczestnikowi do tej pory nie udało się z nim skontaktować i skonfrontować (mimo trudnej sytuacji osobistej uczestnik zdecydował się nawet zapłacić wierzycielowi dobrowolnie dochodzoną kwotę, jednak bezskutecznie wobec braku kontaktu). Uczestnik wniósł o oddalenie wniosku o zapłatę kosztów postępowania sądowego (koszty te, jak również odsetki powstały w okresie, gdy sporna kwota czekała w depozycie), jednocześnie wnosząc o umożliwienie mu zapłaty spornej kwoty, bądź o definitywne cofnięcie wykonalności orzeczenia oraz klauzuli wykonalności ze względu na niemożność zapłaty oraz błędy formalne dotyczące adresu dłużnika.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawca wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

Podniósł, iż uczestnik nie zachował terminu do wniesienia zażalenia, bowiem zgodnie z prezentatą widoczną na zażaleniu złożył on stosowne pismo 29 sierpnia 2016 r., zaś postanowienie w niniejszej sprawie zostało wydane 8 czerwca 2016 r. Z treści jego pisma nie wynika, by dokonując czynności, to jest wniesienia zażalenia, wniósł równocześnie o przywrócenie terminu. Z tego względu rozpatrywanie zażalenia jest bezzasadne. Nadto, odnosząc się do twierdzenia uczestnika, jakoby w sprawie prowadzone było postępowanie przed polskim sądem, wnioskodawca wskazał, iż taka sytuacja nie miała miejsca, gdyż wnioskodawca złożył wniosek o wydanie nakazu zapłaty jedynie do Sądu Rejonowego w C. Centralny Sąd Upominawczy, a po wydaniu tego nakazu, złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności w sądzie polskim, jednakże - z uwagi na błędne oznaczenie sądu - wniosek ten nie został uwzględniony. Z tego względu został złożony kolejny wniosek, który uwzględniono zaskarżonym postanowieniem. Nie jest także prawdziwe twierdzenie, że uczestnik nie był dłużnikiem wnioskodawcy. Nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy w C. Centralny Sąd Upominawczy z dnia 2 sierpnia 2010 r. nigdy nie został uchylony, a uczestnik nigdy się od niego nie odwołał. Adres, którym posługiwał się wcześniej uczestnik, był jego adresem zamieszkania, o czym świadczy fakt, że ostatecznie otrzymał pisma związane z niniejszą sprawą i odniósł się do nich w swoim zażaleniu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że w rozpoznawanej sprawie zastosowanie mają postanowienia rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Postępowanie w sprawie cywilnej w rozumieniu art. 1 ust. 1 rozporządzenia nr 44/2001 zostało wszczęte przed sądem niemieckim po dniu 1 maja 2004 r., a nakaz

zapłaty, którego dotyczy wniosek o stwierdzenie wykonalności został wydany po wejściu w życie wskazanego rozporządzenia w stosunkach między Polską a Republiką Federalną Niemiec. Zaakcentować trzeba, że regulacje zawarte w rozporządzeniu mają pierwszeństwo przed odnośnymi przepisami krajowymi państw członkowskich z tym, że zawarta w w/w rozporządzeniu regulacja postępowania nie ma charakteru wyczerpującego. W związku z tym, że rozporządzenie UE określa jedynie podstawowe ramy omawianego postępowania i wyznacza jego cele, w zakresie nieuregulowanym w rozporządzeniu należy stosować posiłkowo przepisy prawa krajowego państw członkowskich, które w prawodawstwie polskim zostały uregulowane w kodeksie postępowania cywilnego. Dostrzec jednak należy, że odesłanie, o jakim mowa w art. 40 Rozporządzenia Rady nr 44/2001 dotyczy postępowania – a zatem składu sądu i jego właściwości. Niezasadnie zatem Sąd I instancji odwołał się do treści art. 1146 k.p.c. Przesłanki negatywne określa bowiem art. 34 tego Rozporządzenia i ten właśnie przepis winien być analizowany przez sąd. Art. 1146 k.p.c. znajdzie natomiast zastosowanie do orzeczeń pochodzących z krajów, które nie są członkami Unii Europejskiej.

Odnośnie kognicji sądu odwoławczego ustawodawca europejski wyraźnie zaakcentował, że w zakresie rozpoznania środka zaskarżenia od orzeczenia sądu rozstrzygającego o wniosku o stwierdzenie wykonalności, sąd ten bada jedynie, czy wystąpiły okoliczności wskazane w art. 34 – 35 rozporządzenia nr 44/2001, nie dokonując przy tym kontroli merytorycznej orzeczenia wydanego przez sąd innego Państwa Członkowskiego (art. 45 Rozporządzenia UE). Sąd państwa wezwanego nie jest zatem uprawniony do badania prawidłowości oceny prawnej ani oceny stanu faktycznego, dokonanych przez sąd państwa pochodzenia danego orzeczenia. Argumentacja skarżącego uczestnika odnośnie nieuczciwości wierzyciela i braku polubownego załatwienia sprawy przez wnioskodawcę nie mogła być zatem przedmiotem analizy Sądu Apelacyjnego z uwagi na niemożność poddawania orzeczenia sądu zagranicznego kontroli merytorycznej, do czego pośrednio zmierzał skarżący powołując powyższy zarzut.

Odnosząc się natomiast do pozostałych twierdzeń uczestnika stwierdzić należy, że nie zaistniała żadna z negatywnych przesłanek stwierdzenia wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego, przewidzianych w art. 34 Rozporządzenia Rady. W przedmiotowej sprawie nie było dotychczas prowadzone postępowanie przed polskim sądem. Wnioskodawca złożył wniosek o wydanie nakazu zapłaty tylko do Sądu Rejonowego w C. w Niemczech i uzyskał orzeczenie rozstrzygające merytorycznie spór między stronami. W sądzie polskim składał on jedynie wniosek o nadanie klauzuli wykonalności (oddalony w sprawie I Co 1379/14). Nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy w C. Centralny Sąd Upominawczy z dnia 2 sierpnia 2010 r. nigdy nie został uchylony a sam uczestnik nigdy się od niego nie odwołał. Nadto adres uczestnika postępowania w świetle załączonej do wniosku dokumentacji (urzędowy odpis nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w C., Centralny Sąd Upominawczy z dnia 2 sierpnia 2010 roku, sygn. akt 10-7360292-0-1) był prawidłowy, co potwierdza treść dołączonego do wniosku zaświadczenia z 25 lipca 2014 r. (w uwierzytelnionym przekładzie z języka niemieckiego na język polski). Także w niniejszym postępowaniu uczestnikowi skutecznie doręczono odpis postanowienia na adres wskazany przez uczestnika.

Na marginesie należy – wobec treści odpowiedzi na zażalenie – zwrócić uwagę, że zażalenie to zostało przez uczestnika wniesione w terminie, wpłynęło bowiem do sądu w dniu 25 lipca 2016 r. (odpis postanowienia doręczono w dniu 27 czerwca 2016 r.). Data prezentaty, na którą powołuje się wierzyciel, wiąże się z pismem, którym uczestnik uzupełniał braki zażalenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny uznał zażalenie za bezzasadne, o czym orzekł na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c. Zasądzona kwota obejmuje koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie § 10 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 8 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 ze zm.).

SSA Regina Kurek SSA Andrzej Struzik SSA Barbara Baran